

Vad är nytt i RDA?

En sammanfattning av de viktigaste skillnaderna mellan AACR2/KRS och RDA

2016-09-20
Rev. 2016-12-30

R | D | A
RESOURCE DESCRIPTION & ACCESS

Vad är nytt i RDA?

Inledning

KRS (Katalogiseringsregler för svenska bibliotek) är den regelsamling som i huvudsak tillämpas vid katalogisering i Sverige idag. KRS är en översättning och bearbetning av AACR2 (Anglo-American cataloguing rules) och har varit i bruk sedan 1984 (en andra reviderad upplaga kom 1990).

År 2010 ersattes AACR2 av RDA (Resource Description and Access) och AACR2 uppdateras därmed inte längre. Först med att gå över till RDA var Library of Congress och därefter har flera stora bibliotek följt efter. Sedan 2012 finns ett principbeslut av riksbibliotekarien om att även Sverige ska gå över till RDA.

I juni 2016 presenterade RDA-projektet på Kungliga biblioteket praxis för RDA i Libris och SMDB (Svensk mediedatabas). Denna praxis finns att läsa på <http://www.kb.se/bibliotek/Metadata/RDA/Praxis-for-RDA-i-Libris-och-SMDB/>.

Detta dokument är en sammanfattning av de viktigaste skillnaderna mellan AACR2/KRS och RDA.

Vad är nytt i RDA?

Uppbyggnad och terminologi

AACR2/KRS består av två huvuddelar. Del 1 ger instruktioner för beskrivning och är indelad i kapitel efter olika materialkategorier. Del 2 handlar om sökelement, uniforma titlar och hänvisningar.

Innehållet i RDA är strukturerat kring entiteterna i de konceptuella modellerna [FRBR](#) (Functional requirements for bibliographic records) och [FRAD](#) (Functional requirements for authority data); verk, uttryck, manifestation, exemplar, person, familj/släkt, institution, koncept, objekt, händelse och plats. RDA ger riktlinjer för hur man anger attribut för dessa entiteter samt hur man beskriver relationerna dem emellan.

Terminologin i RDA är hämtad från FRBR och FRAD men även från IFLA:s [Statement of International Cataloging Principles](#). I AACR2/KRS heter det t.ex. "att välja huvuduppslag" medan man i RDA talar om "att identifiera verket" eller "att namnge verket".

Nedan listas några av de nya termerna i RDA och deras motsvarigheter i AACR2/KRS. Termerna är översatta till svenska av RDA-projektet på Kungliga biblioteket.

KRS	RDA
avsnitt	element
sökelement	auktoriserad sökingång
huvuduppslag	auktoriserad sökingång för skapare + föredragen titel
primär upphovsman, t.ex. författare, kompositör	skapare
sekundär upphovsman, t.ex. översättare	bidragsgivare
se-hänvisning	alternativ sökingång
se även-hänvisning	auktoriserad sökingång
biuppslag	sökingångar
fysisk beskrivning	bärrbeskrivning
primärkälla	föredragen källa
uniform titel	föredragen titel + övrig information för att särskilja; grupp titel
anmärkningar	beskriva innehåll eller ange relationer
allmän medieterm	ersatt av: <ul style="list-style-type: none">• medietyp• bärartyp• innehållstyp

Både AACR2 och RDA ger katalogisatören valmöjligheter men i RDA är valmöjligheterna fler och katalogisatörens eget omdöme får större utrymme.

RDA är samlat i ett webbaserat verktyg, RDA Toolkit, med möjligheter att söka, följa länkar och mappa till andra externa dokument och verktyg.

Även om RDA vid en första anblick kan te sig väldigt annorlunda från AACR2/KRS så är många av instruktionerna i RDA hämtade från AACR2 .

Vad är nytt i RDA?

Beskrivningsnivåer

AACR2/KRS har tre beskrivningsnivåer medan RDA har kärnelement. Kärnelementen är valda för att de är attribut och relationer som stödjer de mest grundläggande användarbehoven (de som definieras i FRBR och FRAD). Beskrivningar av entiteter enligt RDA ska innehålla alla kärnelement som är tillgängliga och tillämpliga och därutöver andra element som är nödvändiga för att skilja en entitet från en annan. Utöver kärnelementen kan den katalogiserande instansen besluta om att ytterligare element ska vara obligatoriska.

Källor

RDA:s regler för var man får hämta uppgifter är friare än de i AACR2/KRS. Begreppet "primärkälla" är ersatt av "föredragen källa" i RDA. Den föredragna källan i RDA är fortfarande den där huvudtiteln finns men för de flesta element tillåter RDA att man hämtar information från valfri källa, dock enligt en särskild prioriteringsordning. I RDA är alltså hela resursen godkänd källa, endast information tagen utanför resursen klamras.

Användning av klammer

AACR2/KRS: Om angränsande element inom samma avsnitt ska redovisas inom klammer, anges de inom gemensam klammer.

RDA: Varje element som klamras anges inom eget klammerpar.

Exempel:

KRS 1.0C	RDA D.1.2.1
260 #a [Utgivningsort : #b Förlaget, #c 2016]	264 #a [Utgivningsort] : #b [Förlaget], #c [2016]

Stora och små bokstäver

AACR2/KRS: Använd stora och små bokstäver enligt Appendix A/Bilaga A.

RDA: När instruktionerna i kapitel 2-4 säger att man ska återge element så som de förekommer i källan (transcription) tillämpas riktlinjerna i RDA 1.7. Det gäller t.ex. stora och små bokstäver, interpunktion, förkortningar och felaktigheter. När instruktioner hänvisar till ett appendix, tillämpas tilläggsinstruktionerna där.

I grundinstruktionen för stora och små bokstäver säger RDA att man ska tillämpa Appendix A men i de generella riktlinjerna, RDA 1.7.1, har RDA två alternativ; antingen kan den katalogiserande instansen skapa egna riktlinjer eller också kan man, om data skapats av annan instans eller är hämtad från en digital informationskälla, välja att acceptera dem som de är.

Librispraxis är att följa senaste upplagan av Svenska skrivregler när det gäller stora och små bokstäver på svenska. För stora och små bokstäver på andra språk följs Appendix A i RDA. När det gäller data

Vad är nytt i RDA?

som skapats av annan instans eller är hämtad från en digital informationskälla, är Librispraxis den att det är upp till den katalogiserande instansen att avgöra hur man vill göra.

Exempel:

KRS Bilaga A	RDA 1.7
245 #a Redovisning I källan: REDOVISNING	Alternativ 1 245 #a Redovisning Alternativ 2 245 #a REDOVISNING
245 #a Journal of chemistry. #p Organic chemistry I källan: "organic" har liten begynnelsebokstav	245 #a Journal of chemistry. #p Organic chemistry Alternativ 2 245 #a Journal of chemistry. #p organic chemistry

Interpunktion

AACR2/KRS: Om huvudtiteln i källan innehåller interpunktionen "... " eller [], ersätt dem med _ och ().

RDA: Återge interpunktion som den förekommer i källan.

Exempel:

KRS 1.1B	RDA 1.7.3
245 #a I ett obevakat ögonblick- Titelns form i källan: I ett obevakat ögonblick...	245 #a I ett obevakat ögonblick...

Felaktigheter

AACR2/KRS 1.0F: Felaktig uppgift eller ett felstavat ord återges som det förekommer i objektet. Felaktigheten åtföljs antingen av [sic] eller av förkortningen *dvs* och rättelsen inom klammer. En eller flera bokstäver som fattas anges inom klammer.

Observera dock att vi i Libris har en annan praxis; korrekt uppgift anges i fält 245 och felet i ett anmärkningsfält.

RDA: Felaktigheter i element som ska återges som de förekommer i resursen ska inte rättas. Korrekt form anges istället i sökingångar eller i anmärkningar och auktoritetspost upprättas/kompletteras. Seriella och integrerande resurser är dock undantagna. För denna typ av resurser ska uppenbara fel rättas.

Vad är nytt i RDA?

Exempel:

Praxis enligt Verktygslådan*	RDA 1.7.9, 2.3.1.4
245 #a Ängeln på sjunde trappsteget : #b en irländsk barndom / #c Frank McCourt ; översättning Thomas Preis	245 #a Ängeln på sjundet trappsteget : #b en irländsk barndom / #c Frank McCourt ; översättning Thomas Preis
500 #a På titelsidan felaktigt: Ängeln på sjundet trappsteget	246 #i Titeln felstavad, korrekt titel: #a Ängeln på sjunde trappsteget

Förkortningar

AACR2/KRS: Föreskriver förkortningar i vissa beskrivande element, t.ex. upplageuppgift, numrering, utgivaruppgifter, etc.).

RDA: Förkorta inte i beskrivande element om de inte är förkortade i källan.

Exempel:

KRS	RDA
250 #a 5. uppl. I källan: 5 upplagan	250 #a 5 upplagan
260 #a Stockholm : #b Norstedt, #c 2016 I källan: P.A. Norstedts & Söners förlag	264 #a Stockholm : #b P.A. Norstedts & Söners förlag, #c 2016
260 #a [S.l. : #b s.n., #c 2007]	264 #a [Utgivningsort okänd] : #b [utgivare okänd], #c [2012]
362 #a Nr 3- I källan: Nummer 3	362 #a Nummer 3-
362 #a Nov. 2007- I källan: November 2007-	362 #a November 2007-

Ord som "sidor", "volymer", "illustrationer" etc. förkortas inte i RDA. Onummerade sidor anges inte inom klammer.

Exempel:

KRS	RDA
300 #a 234 s. : #b ill. ; #c 20 cm	300 #a 234 sidor : #b illustrationer ; #c 20 cm
300 #a 86, [21] s. : #b 1 vikt karta ; #c 25 cm	300 #a 86 sidor, 21 onummerade sidor : #b 1 vikt karta ; #c 25 cm
300 #a 2 vol. ; #c 22 cm	300 #a 2 volymer ; #c 22 cm

Vad är nytt i RDA?

Parallelltitlar

AACR2/KRS: Återge parallelltitlar som inte förekommer i primärkällan i en anmärkning.

RDA: Parallelltitlar är inte kärnelement. Parallella huvudtitlar kan tas från vilken källa som helst i resursen. Det finns inga begränsningar för hur många parallelltitlar man får ange. Enligt RDA-praxis för Librisbiblioteken är första parallelltitel i den föredragna källan obligatorisk. Därutöver redovisas en påföljande parallelltitel på svenska. Övriga parallelltitlar är valfria.

Exempel:

KRS 1.1D4	RDA 2.3.3
245 #a Az Aflāṭūn tā Hemingway	245 #a Az Aflāṭūn tā Hemingway = #b Från Platon till Hemingway
500 #a Bakre omslag: "Från Platon till Hemmingway"	246 #a Från Platon till Hemingway

Upphovsuppgifter och källor

AACR2/KRS: Upphovsuppgifter som hämtas utanför primärkällan ska klamras.

RDA: Klamra endast upphovsuppgifter som hämtas utanför resursen.

Exempel:

KRS 1.1F	RDA 2.4.2.2
245 #a Att satsa på mjölkkor / #b [Anders W. Johansson]	245 #a Att satsa på mjölkkor / #b Anders W. Johansson
Upphovsuppgiften är hämtad från omslaget	

Upphov med samma funktion – "rule of three" är borta

AACR2/KRS: Om en enskild upphovsuppgift namnger fler än tre personer eller institutioner med samma funktion, utelämnas alla utom den först nämnda. Uteslutningen markeras med uteslutningstecken (...).

Observera att Librisbiblioteken införde en "anpassning" till RDA 2011 med möjligheten att ta med fler upphovsmän i 245 #c än vad som föreskrivs i KRS. Reglerna för huvud- och biuppslag följer dock KRS.

RDA: Upphovsuppgiften ska återges så som den förekommer i källan. Valfri uteslutning: Om en enskild upphovsuppgift namnger fler än tre personer, familjer/släkter eller institutioner, uteslut alla utom den första personen etc. Uteslutningen ska indikeras med en klamrad summering av vad som uteslutits.

Vad är nytt i RDA?

Exempel:

KRS 1.1F5*	RDA 2.4.1.5
245 #a Lagen om offentlig upphandling : #b en kommentar / #c Helena Rosén Andersson ...	245 #a Lagen om offentlig upphandling : #b en kommentar / #c Helena Rosén Andersson, Eva-Maj Mühlenbock, Henrik Willquist, Natalie Svensson
	Valfri uteslutning: 245 #a Lagen om offentlig upphandling : #b en kommentar / #c Helena Rosén Andersson [och tre andra]

AACR2/KRS: Om upphovsansvaret delas mellan **fler än tre personer** etc. och det huvudsakliga upphovsansvaret inte tillskrivs en, två eller tre personer etc. ska huvuduppslag göras på titeln. Den först nämnda personen etc. blir biuppslag.

RDA: Om **två eller flera personer** etc. delar upphovsansvaret och det huvudsakliga upphovsansvaret inte framgår, ska verket identifieras med sökingången för den först nämnda personen, följd av verkets föredragna titel.

Hur många namn man tar med i en upphovsuppgift behöver inte motsvara antalet sökingångar man gör. Det går bra att ange "och fyra andra" i upphovsuppgiften och samtidigt göra fyra sökingångar. Man kan också ta med samtliga namn i upphovsuppgiften och inte göra några sökingångar alls, eller bara några stycken.

Exempel:

KRS 21.6C2	RDA 6.27.1.3
245 #a Lagen om offentlig upphandling : #b en kommentar / #c Helena Rosén Andersson ... 700 #a Rosén Andersson, Helena, #d 1966- #4 aut	100 #a Rosén Andersson, Helena, #d 1966- #4 aut 245 #a Lagen om offentlig upphandling : #b en kommentar / #c Helena Rosén Andersson, Eva-Maj Mühlenbock, Henrik Willquist, Natalie Svensson 700 #a Mühlenbock, Eva-Maj, #d 1959- #4 aut 700 #a Willquist, Henrik, #d 1975- #4 aut 700 #a Svensson, Nathalie #4 aut
	Valfri uteslutning: 100 #a Rosén Andersson, Helena, #d 1966- #4 aut 245 #a Lagen om offentlig upphandling : #b en kommentar / #c Helena Rosén Andersson [och tre andra]

Vad är nytt i RDA?

Upphovsuppgifter och titulatur

AACR2/KRS: Adelstitlar, hederstitlar, annan titulatur, utmärkelser, föreningsinitialer, bestämmningar, motton etc. anges tillsammans med personnamn endast under vissa förutsättningar.

RDA: Huvudregeln är att en upphovsuppgift ska återges som den förekommer i källan. RDA har dock ett valfritt alternativ som säger att en upphovsuppgift får förkortas om det kan göras utan att viktig information förloras. Librispraxis för RDA är att generellt inte förkorta upphovsuppgifter.

Exempel:

KRS 1.1F7	RDA 2.4.1.4
245 #a Luleå stad 1930-talet / #c bildtexter: Thomas E:son Åkerlund	245 #a Luleå stad 1930-talet / #c bildtexter: Thomas E:son Åkerlund, Stadsarkivet
245 #a 5:2-dieten - kokboken : #b 150 recept för halvfasta / #c Mimi Spencer & Sarah Schenker ; förord av Michael Mosley ; översättning: Anna Olsson	245 #a 5:2-dieten - kokboken : #b 150 recept för halvfasta / #c Mimi Spencer & dr Sarah Schenker ; förord av dr Michael Mosley ; översättning: Anna Olsson

Utgivnings-, distributions-, tillverkningsuppgifter etc.

I RDA ska dessa uppgifter anges som separata element. I MARC21 upprepar man 264-fältet och med andraindiaktorn talar man om vilken uppgift det handlar om. Utgivningsuppgifter är kärnelement i RDA, distributions- och tillverkningsuppgifter är valfria.

Exempel:

KRS	RDA
260 _/_ #a Stockholm : #b Brå ; #b Fritzes [distributör], #c 2015 #e (Kalmar : #f Lenanders grafiska)	264 _/1 #a Stockholm : #b Brå, #c [2015] 264 _/2 #a Stockholm : #b Fritzes kundservice 264 _/3 #a Kalmar : #b Lenanders grafiska, #c 2015

AACR2/KRS: Ange utgivarens, distributörens etc. namn i den kortaste form i vilken den kan förstås och identifieras internationellt.

RDA: Återge utgivarens etc. namn så som det förekommer i källan.

Exempel:

KRS 1.4D2	RDA 2.7, 2.8, 2.9, 2.10
Bonnier	Albert Bonniers förlag

AACR2/KRS: Rättad/tillagd information om utgivning etc. ska anges inom klammer.

RDA: Elementen återges som de förekommer i källan. Övrig information anges i anmärkningar om den bedöms viktig.

Vad är nytt i RDA?

Exempel:

KRS 1.4B6, 1.4C2, 1.4C3, 1.4C4	RDA 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.17.7.3
260 #a Belfast [dvs Dublin] : #b Ferguson, #c 1958	264 #a Belfast : #b Ferguson, #c 1958
	500 #a Egentligen utgiven i Dublin

Ungefärliga tidsangivelser

AACR2/KRS och RDA har olika sätt att ange ungefärliga tidsangivelser.

Exempel:

KRS 1.4F, 2.16G	RDA 1.9.2
260 #c [mellan 1906 och 1912] Konstruktionen används endast för kortare intervall än 20 år.	264 #c [mellan 1906 och 1930] RDA har ingen 20-årsgräns.
260 #c [198-] Fastställt årtionde	264 #c [mellan 1980 och 1989]
260 #c [198?] Sannolikt årtionde	264 #c [mellan 1980 och 1989?]
260 #c [18--] Fastställt århundrade	264 #c [mellan 1800 och 1899]
260 #c [18--?] Sannolikt århundrade	264 #c [mellan 1800 och 1899?]
	264 #c [ej före 1809]
	264 #c [ej efter 1945]
	264 #c [utgivningstid okänd] Om ingen ungefärlig utgivningstid kan anges, ange [utgivningstid okänd].

Numrering inom serie

AACR2/KRS: Numrering inom serie anges med delnummer. Delord anges endast när det behövs för identifikation. Här skiljer sig KRS från AACR2. Enligt AACR2 ska delord alltid anges. Delorden ska förkortas enligt Bilaga B och siffror ska anges enligt Bilaga C.

RDA: Numrering inom serie anges som den förekommer i källan enligt de generella riktlinjerna i RDA 1.7 och RDA 1.8.

Vad är nytt i RDA?

Exempel:

KRS 1.6G1	RDA 2.12.9
490 #a Dictionary of literary biography ; #v 60	490 #a Dictionary of literary biography ; #v volume 60
Numrering i källan: volume 60	

Innehållstyp, medietyp och bärartyp ersätter allmän medieterm [AMT]

AACR2/KRS: En allmän medieterm anger det materialslag ett objekt tillhör, t.ex. en ljudupptagning. Allmän medieterm anges omedelbart efter den första huvudtiteln. Termerna hämtas från en särskild lista.

RDA: Allmän medieterm har ersatts av tre nya element; innehållstyp, medietyp och bärartyp. I MARC21 anges dessa i fält 336, 337 och 338. Termerna som anges i de nya elementen hämtas från särskilda listor. Enligt Librispraxis för RDA ska MARC-koder användas istället för termerna. Koderna läggs i delfält #b. Nedan visas samma exempel både med termer och med kod.

Bärartyp och innehållstyp är kärnelement enligt RDA. Medietyp är obligatoriskt enligt Librispraxis för RDA.

Exempel med termer:

KRS 1.1C	RDA 3.2, 3.3, 6.9
245 #a Raskens #h [Videoupptagning] / #c manus och regi: Per Sjöstrand	245 #a Raskens / #c manus och regi: Per Sjöstrand 336 #a tvådimensionell rörlig bild #2 rdacontent 337 #a video #2 rdamedia 338 #a videokassett #2 rdacarrier
245 #a Abisko - Kebnekaise #h [Kartografiskt material]	245 #a Abisko – Kebnekaise 336 #a kartografisk bild #2 rdacontent 337 #a omedierad #2 rdamedia 338 #a ark #2 rdacarrier

Exempel med kod:

KRS 1.1C	RDA 3.2, 3.3, 6.9
245 #a Raskens #h [Videoupptagning] / #c manus och regi: Per Sjöstrand	245 #a Raskens / #c manus och regi: Per Sjöstrand 336 #b tdi #2 rdacontent 337 #b v #2 rdamedia 338 #b vf #2 rdacarrier
245 #a Abisko - Kebnekaise #h [Kartografiskt material]	245 #a Abisko – Kebnekaise 336 #b cri #2 rdacontent 337 #b n #2 rdamedia 338 #b nb #2 rdacarrier

Vad är nytt i RDA?

Relationsbeteckningar för personer, familjer/släkter och institutioner kopplade till en resurs

AACR2/KRS: Här finns en kort lista över s.k. funktionsbeteckningar som kan läggas till biuppslaget då sökelementet är en person. I Libris har vi använt de funktions- och relationskoder som finns i MARC21 och de är många fler än de som finns i AACR2/KRS.

RDA: I Appendix I finns en mängd relationsbeteckningar som anger relationer mellan en resurs och personer, familjer/släkter och institutioner som är knutna till resursen. Enligt Librispraxis för RDA ska funktions- och relationskoderna i MARC21 användas tills vidare, inte relationsbeteckningarna i Appendix I. Relationsbeteckning är inte kärnelement i RDA men funktions- och relationskoderna är obligatoriska enligt Librispraxis.

Exempel:

Nuvarande Librispraxis	RDA Appendix I
100 #a Braun, Inger, †d 1941-	100 #a Braun, Inger, #d 1941- #e author*
	Med kod: 100 #a Braun, Inger, #d 1941- #4 aut*
700 #a Svernlöv, Carl, †d 1964- #4 edt	700 #a Svernlöv, Carl, †d 1964- †e editor
	Med kod: 700 #a Svernlöv, Carl, †d 1964- †4 edt

*Relationsbeteckning anges även i fält 100.

I RDA finns även relationsbeteckningar för att ange relationer mellan verk, uttryck, manifestationer och exemplar (Appendix J) och relationsbeteckningar för att ange relationer mellan personer, familjer/släkter och institutioner (Appendix K). Enligt Librispraxis för RDA ska dessa relationsbeteckningar dock inte användas tills vidare.

Bibeln

AACR2/KRS: För Gamla testamentet, ange G.T. som underavdelning till Bibeln. För Nya testamentet ange N.T. som underavdelning till Bibeln.

RDA: För Gamla testamentet, ange "Gamla testamentet" som underavdelning till Bibeln. För Nya testamentet, ange "Nya testamentet" som underavdelning till Bibeln.

Exempel:

KRS 25.18A	RDA 6.23.2.9.1
130 #a Bibeln. #p G.T.	130 #a Bibeln. #p Gamla testamentet

AACR2/KRS: Enstaka bok inordnas som underavdelning till respektive testamente.

RDA: Enstaka bok inordnas som en underavdelning till Bibeln.

Vad är nytt i RDA?

Föredragen titel för en enstaka bok i bibeln återfinns i den svenska motsvarigheten till LC:s lista Books of the Bible. Den utgår från Bibelkommissionens översättning (Bibel 2000) och finns publicerad i dokumentet KRS-uppdateringar, E.1A Bibeln: <http://www.kb.se/dokument/Verktygsladan/KRS-uppdateringar.pdf>

Exempel:

KRS 25.18A	RDA 6.23.2.9.2
130 #a Bibeln. #p N.T. #p Uppenbarelsboken	130 #a Bibeln. #p Uppenbarelsboken

AACR2/KRS: En grupp av böcker (d.v.s. de som tillhör de som redovisas i KRS-uppdateringar E.1A, se ovan) inordnas som en underavdelning till respektive testamente.

RDA: En grupp av böcker (d.v.s. de som tillhör de som redovisas i KRS-uppdateringar E.1A, se ovan) inordnas som en underavdelning till Bibeln.

Exempel:

KRS 25.18A	RDA 6.23.2.9.3
130 #a Bibeln. #p G.T. #p Moseböckerna	130 #a Bibeln. #p Moseböckerna

Resurser som innehåller flera översättningar

AACR2/KRS: Om en resurs är på två språk, ange namnen på båda språken. Om en resurs är på tre eller flera språk, använd termen "Polyglott".

RDA: Om en resurs innehåller mer än ett språkuttryck, gör auktoriserade sökingångar för varje uttryck. "Polyglott" används inte i RDA.

Exempel:

KRS 25.5C1	RDA 6.11.1.4
100 #a Lindgren, Astrid, #d 1907-2002 240 #a Vår i Bullerbyn. #l Engelska & swahili 245 #a Springtime in Noisy village = #b Vuli kuingia katika Kijiji cha Makelele / #c [text] by Astrid Lindgren ; pictures by Ilon Wikland	100 #a Lindgren, Astrid, #d 1907-2002 #4 aut 245 #a Springtime in Noisy village = #b Vuli kuingia katika Kijiji cha Makelele / #c by Astrid Lindgren ; pictures by Ilon Wikland 700 #a Lindgren, Astrid, #d 1907-2002. #t Vår i Bullerbyn. #l Engelska 700 #a Lindgren, Astrid, #d 1907-2002. #t Vår i Bullerbyn. #l Swahili

Vad är nytt i RDA?

Exempel:

KRS 25.5C1	RDA 6.11.1.4
100 #a Mongibeaux, Jean-François 240 #a Explorations, 1860-1930. †I Polyglott 245 #a Utforskningar : #b 1860-1930 / #c Jean-François Mongibeaux ; [translations: Cillero & de Motta]	100 #a Mongibeaux, Jean-François #4 aut 245 #a Utforskningar : #b 1860-1930 / #c Jean-François Mongibeaux ; translations: Cillero & de Motta 700 #a Mongibeaux, Jean-François. #t Explorations, 1860-1930. #I Danska 700 #a Mongibeaux, Jean-François. #t Explorations, 1860-1930. #I Finska 700 #a Mongibeaux, Jean-François. #t Explorations, 1860-1930. #I Norska

Fördrag

AACR2/KRS: Skiljer på fördrag mellan två eller tre självständiga stater och fördrag mellan fyra eller fler stater. För fördrag mellan två eller tre stater används en uniform titel som börjar med "Fördrag etc". Huvuduppslag görs på antingen sökelementet för den stat som är ensam part eller på sökelementet för den part som kommer först i alfabetisk ordning. Ett fördrag mellan fyra eller flera parter får huvuduppslag på titeln, antingen huvudtiteln eller uniform titel.

RDA: I RDA används inte "Fördrag etc." längre. Den auktoriserade sökingången blir på titeln, antingen föredragen titel + tillägg eller huvudtiteln. Parterna anges som övriga institutioner knutna till verket.

Exempel:

KRS 21.35A, 25.16B	RDA 6.19.2.7-6.19.2.8, 19.3.2.13
110 #a Afghanistan 240 #a Fördrag etc. #g Förenta staterna, #d 2012-12-30 245 #a Agreement between the United States of America and Afghanistan : #b signed at Kabul, December 30, 2012, with annexes. 710 #a Förenta staterna #4 oth	240 #a Agreement between the United States of America and Afghanistan †d 2012-12-30 245 #a Agreement between the United States of America and Afghanistan : #b signed at Kabul, December 30, 2012, with annexes. 710 #a Förenta staterna #e participant in a treaty* 710 #a Afganistan #e participant in a treaty*

*Det finns ingen funktionskod i MARC21 ännu.

Föredragen titel för en samling av verk

AACR2/KRS: Om en resurs består av två verk av en person etc., används den uniforma titeln för det verk som kommer först i resursen. Gör namn + titelbiuppslag med den uniforma titeln för det andra verket.

RDA: Om en resurs består av två eller flera men inte alla verk av en person, ange föredragen titel för varje verk i samlingen. Här har RDA alternativet att istället ange en grupp titel + "Urval". Alternativet kan tillämpas istället för eller tillsammans med instruktionen att ange föredragen titel för varje verk i samlingen.

Vad är nytt i RDA?

Exempel:

KRS 25.7	RDA 6.2.2.10.3
100 #a Sten, Sofia, #d 1948- 240 #a Samtal om natten 245 #a Två pjäser / #c Sofia Sten 505 #a Samtal om natten -- #a Frukost 700 #a Sten, Sofia, #d 1948-. #t Frukost	100 #a Sten, Sofia, #d 1948- #4 aut 245 #a Två pjäser / #c Sofia Sten 505 #a Samtal om natten -- #a Frukost 700 #a Sten, Sofia, #d 1948-. #t Samtal om natten 700 #a Sten, Sofia, #d 1948-. #t Frukost Alternativ*: 100 #a Sten, Sofia, #d 1948- #4 aut 240 #a Dramatik. #k Urval 245 #a Två pjäser / #c Sofia Sten 505 #a Samtal om natten -- #a Frukost 700 #a Sten, Sofia, #d 1948-. #t Samtal om natten 700 #a Sten, Sofia, #d 1948-. #t Frukost

*Här har man tillämpat alternativet tillsammans med instruktionen att ange föredragen titel för varje verk i samlingen.

Librispraxis är att tillämpa alternativet för samlingar med opregnant samlingstitel eller som saknar samlingstitel på originalspråket. Alternativet tillämpas tillsammans med grundinstruktionen att ange föredragen titel för varje verk i samlingen. För översatta samlingar av verk av en person etc., väljs som föredragen titeln för samlingen den typ av titel som valts som föredragen titel på originalspråket. Kan vara både en känd titel, d.v.s. originaltiteln, och en grupp titel. Följ respektive lands nationalbibliografi.

Grupptitlar

AACR2/KRS: För en resurs som består av tre eller flera verk i olika genrer, eller i en genre, om personen endast arbetade i en genre, och för resurser som består av utdrag etc. ur en persons verk ska grupp titeln "Urval" användas.

RDA: "Urval" används aldrig ensamt som grupp titel.

KRS 25.9	RDA 6.2.2.10.1-3
240 #a Urval	250 #a Romaner. Urval
240 #a Urval	240 #a Samlade verk. Urval

Samlingsverk utan samlingstitel

AACR2/KRS: Om ett verk bestående av verk av olika skapare saknar samlingstitel, ska sökelementet göras för det i primärkällan först nämnda verket eller bidraget göras till huvuduppslag. Gör biuppslag på utgivare/sammanställare och på övriga verk enligt instruktionerna i 21.7B, i den mån dessa kan tillämpas på verk utan samlingstitel.

Vad är nytt i RDA?

RDA: Om ett verk som består av verk av olika skapare saknar samlingstitel, konstrueras separata sökingångar för varje verk i samlingen. Här har RDA alternativet att skapa den auktoriserade sökingången med hjälp av en konstruerad titel. Denna sökingång kan användas istället för, eller tillsammans med, sökingångar för varje verk i samlingen. Librispraxis är att följa grundregeln.

Exempel:

KRS 21.7C1	RDA 6.27.1.4
100 #a Platzack, Christer, #d 1943- 245 #a Uppmaningar : #b ett bidrag till beskrivningen av modus i svenskan / #c Christer Platzack. Satsens och meningens tidsbetydelse / Christer Platzack. Villkorssatser och att-satser : om villkorssatser som verbkomplement / Lars-Johan Ekerot 700 #a Platzack, Christer, #d 1943-. #t Satsens och meningens tidsbetydelse 700 #a Ekerot, Lars-Johan, #d 1942-. #t Villkorssatser och att-satser	245 #a Uppmaningar : #b ett bidrag till beskrivningen av modus i svenskan / #c Christer Platzack. Satsens och meningens tidsbetydelse / Christer Platzack. Villkorssatser och att-satser : om villkorssatser som verbkomplement / Lars-Johan Ekerot 700 #a Platzack, Christer, #d 1943-. #t Uppmaningar 700 #a Platzack, Christer, #d 1943-. #t Satsens och meningens tidsbetydelse 700 #a Ekerot, Lars-Johan, #d 1942-. #t Villkorssatser och att-satser

Institution som skapare av en seriell resurs

Här skiljer sig KRS från RDA och AACR2. KRS 21.1B2 ger de allmänna reglerna för när en institution blir huvuduppslag och dessa stämmer med RDA 19.2.1.1.1 (och AACR2 21.1B2) men paragrafen i KRS gäller inte för seriella resurser. Där finns istället en svensk tillämpning som hänvisar till KRS 21.1C1 och som säger att en seriell publikation alltid får huvuduppslag på titeln, utom då den har en personlig upphovsman.

Exempel:

KRS 21.1C1	AACR2/RDA
130 #a Årsberättelse (Sveriges riksbank) 245 #a Årsberättelse / #c Sveriges riksbank 260 #a Stockholm : #b Sveriges riksbank, #c 1995-1998 710 #a Sveriges riksbank #4 pbl	110 #a Sveriges riksbank #4 aut #4 isb 245 #a Årsberättelse / #c Sveriges riksbank 264 #a Stockholm : #b Sveriges riksbank, #c 1995-1998

Fiktiva gestalter

AACR2/KRS: Om upphovsansvaret för ett verk felaktigt eller fiktivt tillskrivits en person görs huvuduppslaget på den verkliga personliga upphovsmannen eller på titeln om den verkliga upphovsmannen är okänd. Den person som tillskrivits upphovet, om det är en verklig person, får biuppslag.

RDA: Fiktiva gestalter kan få sökingångar som skapare och bidragsgivare.

Vad är nytt i RDA?

Exempel:

KRS 21.4C1	RDA 9.0, 19.2, 18.5
100 #a Beard, Henry 245 #a Miss Piggy's guide to life / #c by Miss Piggy as told to Henry Beard	100 #a Miss Piggy #4 aut 245 #a Miss Piggy's guide to life / #c by Miss Piggy as told to Henry Beard 700 #a Beard, Henry #4 aut
100 #a Stein, Gertrude, #d 1874-1946 245 #a The autobiography of Alice B. Toklas 700 #a Toklas, Alice B., #d 1877-1967	100 #a Toklas, Alice B., #d 1877-1967 #4 aut 245 #a The autobiography of Alice B. Toklas 700 #a Stein, Gertrude, #d 1874-1946 #4 aut